

## הכנסת השמונה-עשרה

מאיר שטרית  
זבולון אורלב  
זאב בילסקי  
אריה ביבי  
רוברט אילטוב  
אנסטסיה מיכאלי

הצעת חוק של חברי הכנסת

2273/18/פ

### הצעת חוק זכות יוצרים (תיקון – שימוש מותר בתמונות שצילמו גופים ציבוריים), התש"ע-2010

הוספת סעיף 31א<sup>1</sup>. בחוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007,<sup>1</sup> אחרי סעיף 31 יבוא:

"שימוש מותר (א) בלי לגרוע מהוראות פרק זה ובהוראות פרק ז', בתמונות שצילמו שימוש בתמונה שגוף ציבורי היא הבעלים בזכות שבבעלות גופים היוצרים בה, שצילם גוף ציבורי, לרבות פרסומה ציבוריים באינטרנט, מותר, בכפוף להוראות אלה:

#### **הסבר:** סעיף 36 לחוק קובע כך:

"המדינה היא הבעלים הראשון של זכות היוצרים ביצירה שנוצרה או שהוזמנה על ידה או על ידי עובד המדינה עקב עבודתו ובמהלכה, אלא אם כן הוסכם אחרת; לעניין זה, "עובד המדינה" - לרבות חייל, שוטר, וכל נושא משרה או בעל תפקיד על פי חיקוק במוסד ממוסדות המדינה."

כך, גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף המוצע בהצעת החוק יכול להיות בעלים בתמונות שלא הוא צילם, אלא שהוא הזמינה מאחר. בה בעת, גוף ציבורי יכול שלא יהיה הבעלים בזכויות בתמונה שצילם, אם העביר את הזכויות בה לאחר. בנוסף: כי יש להבהיר כי ליוצר התמונה עדיין שמורה הזכות לקבל קרדיט הולם והזכות שיצירתו לא תסולף בניגוד לדין. לפיכך מוצע שתיקון יבהיר כי איננו פוגע בזכות המוסרית. לכן מוצע לקבוע שהתיקון איננו פוגע בפרק ז' לחוק.

(1) השימוש יהיה ללא תמורה;

(2) ~~לא ייעשה בתמונה שימוש מסחרי~~ ;

**הסבר:** מוצע להשמיט סעיף כיוון שיש טעם רב לאפשר שימוש מסחרי שאינו בגדר מכירה של תמונות (כלומר, להבדיל מהאיסור בס"ק (1), שלדעת איגוד האינטרנט הוא הוגן וסביר). לדוגמה: שימוש בתמונה באתר חדשותי לצורכי אילוסטרציה או באתר תדמיתי של אדם או גוף כלשהו.

(3) ~~לא ייעשה בתמונה שינוי, לרבות עריכה. סעיף~~

זה איננו גורע מהוראות סעיף 46

**הסבר:** יש מקום לצמצם את השינויים האסורים מהטעמים הבאים:

א. כל פעולת טעינה (upload) של תמונה לאתר אינטרנט כרוכה בתהליכי קידוד והמרה המשנים במידה מסוימת את התמונה.

ב. שינוי יכול להיות שינוי הנדרש בשל דרישות עיצוביות ומגבלות שדות נתונים כדוגמת: שינוי גודל התמונה, שינוי רזולוציה, שינוי בגוונים וכיו"ב.

ג. שינוי יכול להיות גם בדרך של שימוש בנגזרת של התמונה – לדוגמה שימוש בתמונת אדם אחד מתוך תמונה קבוצתית.

לכן, מוצע לצמצם את השינויים האסורים רק למקרים בהם השינוי יכול לפגוע או להזיק. שינויים מסוג זה קבועים בהגדרת הזכות המוסרית שבסעיף 46 לחוק. כך - המונח "שינוי" קיים בחוק רק בהקשר לפגיעה בזכות המוסרית בדרך של "שינוי צורה אחר".

(ב) בסעיף זה, "גוף ציבורי" – כל אחד מאלה:

(1) משרדי הממשלה;

(2) צבא הגנה לישראל;

(3) משטרת ישראל.

מוצע להוסיף את הגופים הבאים:

(4) מוזיאונים שבבעלות המדינה;

(5) "הגנזך", כמשמעותו בחוק הארכיונים, התשט"ו-

1955;

(6) ארכיון התמונות של הכנסת;

(7) ארכיון התמונות של ערוץ השידור, כהגדרתו בחוק

רשות השידור, התשכ"ה-1965.

**הסבר:** הגופים המוצעים לעיל מחזיקים במאגרי תמונות גדולים ובעלי תועלת רבה. הוספתם לחוק תואמות את הרציונל העומד ביסוד הצעת החוק.

[\(ג\) מבלי לגרוע מהוראות פרק ח', גוף ציבורי ינקוט בפעולות סבירות לשם ההבחנה בין תמונות שבבעלותו, לבין תמונות שאינן בבעלותו, בין באופן מלא ובין באופן חלקי והנמצאות בחזקתו. השר רשאי לקבוע תקנות לעניין זה](#)

**הסבר:** גופים ציבוריים עשויים להחזיק בתמונות שזכויות יוצרים בהן יכולות להיות בבעלות, מלאה או חלקית, של צדדים שלישיים.

מוצע לשקול דרכים למנוע באופן סביר אפשרות להפרת זכויות יוצרים בתום לב, כאשר זכויות היוצרים בתמונות אינן (באופן מלא, או חלקי) בידי הגוף הציבורי. לדוגמה: סימון התמונות שבבעלות (מלאה) של גוף ציבורי, או סימון תמונות שאינן מותרות בשימוש ללא רשות של צד שלישי.

וידגש: אין הכוונה להטיל אחריות על הגוף הציבורי לשימוש מפר, גם אם נעשה בתום לב, אולם הגוף הציבורי מחזיק אצלו בתמונות והוא בעל הידע הטוב ביותר ביחס לזכויות בתמונות. לכן יש מקום לאפשר לציבור ליהנות מידע זה, כדי למנוע הפרות אפשריות.

כמובן גם אין הכוונה לפטור אדם מאחריות להפרת זכויות יוצרים על אף שהסתמך על מידע שקיבל מגוף ציבורי. לפיכך מוצע לציין במפורש שהוראה זו איננה מסייגת את הוראות פרק ח' לחוק.

[\(ד\) השר יקבע בתקנות את דרך פרסום התמונות ודרך העברת התמונות לידי המעוניינים בהם, בדרך אלקטרונית שתהייה פשוטה ונגישה לכל אזרח](#)

**הסבר:** דרך איתור התמונות המצויות בידי גופים ציבוריים, הבקשה לקבלן והעברתן למעוניין צריכות להיות קלות ופשוטות ונגישות לכל אזרח באמצעות אתר האינטרנט הממשלתי או בכל דרך אחרת קלה וזמינה.